

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра Технології м'ясних, рибних та морепродуктів

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету

Л.В. Баль-Прилипко

“_____” _____ 2020 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри педагогіки

Протокол № 22 від «04» червня 2020 р.

Завідувач кафедри

_____ Сопівник Р.В.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

спеціальність 181 «Харчові технології»

освітня програма «Нутриціологія»

Факультет Харчових технологій та управління якістю продукції АПК

Розробники: д.п.н., доцент Сопівник Р.В.

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

1. Опис навчальної дисципліни

«Педагогіка вищої школи»

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	181 «Харчові технології»	
Освітні програми	Нутриціологія	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Курсова робота		
Форма контролю	іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	
Семестр	2	
Лекційні заняття	15 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	15 год.	год.
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	60	
Індивідуальні завдання	-	-
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	2 год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Метою викладання навчальної дисципліни є підготовка фахівця для виконання професійних функцій та типових задач діяльності.

Завдання. Основними завданнями вивчення дисципліни є: формування у студентів знань про теорію навчання та виховання; формування у студентів та умінь щодо виявлення та характеризування педагогічних проблем, підбору оптимальних педагогічних підходів для організації навчання і виховання.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

- **знати:** сутність процесу навчання, виховання та освіти; основні напрями та принципи, методи та форми навчання; принципи формування змісту освіти та

навчання; підходи до оцінювання успішності в навчанні; педагогічні технології в аграрній освіті.

- **уміти:** виявляти педагогічні проблеми в організації навчання і виховання; здійснювати характеристику навчальних та виховних процесів; оптимально підбирати організаційні форми, методи, прийоми, засоби та принципи навчання, виховання та контролю.

У результаті вивчення освітнього компоненту здобувачі вищої освіти оволодіють такими компетентностями:

інтегральна: здатність розв'язувати задачі і проблеми різного рівня складності наукового, технічного та педагогічного характеру у процесі навчання, науково-дослідної, освітньої діяльності та у виробничих умовах підприємств галузі, що передбачає застосування базових теоретичних знань, розвинутої системи логічного мислення, комплексу теорій та методів фундаментальних і прикладних наук.

загальні компетентності:

- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- здатність інтерпретувати отримані дані, оформлювати наукові звіти, готувати наукові публікації, презентувати та обговорювати результати наукових досліджень і проектних рішень, у тому числі іноземною мовою, на наукових семінарах та конференціях з питань розвитку харчових технологій;
- здатність до науково-педагогічної діяльності та розуміння методів, цілей і задач освітнього процесу.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для повного терміну денної (заочної) форми навчання.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки вищої школи. Розвиток і формування особистості студента												
Тема 1. Педагогіка як наука. Розвиток і формування особистості студента	14	2	2	-	-	10						
Тема 2. Система та зміст вищої освіти в Україні	14	2	2	-	-	10						
Тема 3. Наукове дослідження у педагогіці вищої школи	14	2	2	-	-	10						
Разом за змістовим модулем	42	6	6	-	-	30						

Змістовий модуль 2. Освітній процес у закладі вищої освіти як цілісна система											
Тема 4. Процес навчання у ЗВО, його структура. Закономірності й принципи освіти	14	2	2	-	-	10					
Тема 5. Інноваційні форми і методи організації освітнього процесу	14	2	2	-	-	10					
Тема 6. Контроль і оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності студентів	9	2	2	-	-	5					
Тема 7. Управління закладом вищої освіти	11	3	3	-	-	5					
Разом за змістовим модулем	48	9	9	-	-	30					
Усього годин	90	15	15	-	-	60					

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Педагогіка як наука.	2
2.	Розвиток і формування особистості	2
3.	Виховання як основа для розвитку та формування особистості	2
4.	Зміст освіти і зміст навчання у сучасній вищій школі	2
5.	Система освіти в Україні	2
6.	Процес навчання, його структура. Дидактика	2
7.	Закономірності, принципи та правила навчання	3

5. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

1. Педагогіка як наука і мистецтво.
2. Основні педагогічні категорії.
3. Система педагогічних знань.
4. Зв'язок педагогіки з іншими науками.
5. Поняття «індивід», «особистість», «індивідуальність».
6. Розвиток та формування особисті, напрями розвитку.
7. Вікові етапи розвитку особистості та індивідуальні особливості.
8. Фактори, що впливають на розвиток та формування особистості.
9. Поняття про «виховання».
10. Напрями виховання.
11. Принципи виховання.
12. Методи виховання.
13. Організаційні форми виховання та види виховних заходів.
14. Поняття про систему освіти, структура освіти України.
15. Освітні рівні в Україні, освітньо-кваліфікаційні рівні, наукові ступені, вчені

звання.

16. Вища та післядипломна освіти в Україні.
17. Поняття про “зміст освіти”, рівні формування змісту освіти.
18. Нормативно-правові документи, в яких відображено зміст освіти.
19. Поняття про “зміст навчання”.
20. Нормативно-правові документи, в яких відображено зміст навчання.
21. Теорії формування змісту освіти.
22. Дидактика, її предмет дослідження.
23. Компоненти навчання. Етапи організації навчального процесу.
24. Функції та етапи навчання.
25. Види навчання.
26. Закономірності навчання.
27. Принципи навчання.
28. Правила навчання.
29. Поняття індивідуалізація в освіті, форми індивідуалізації навчальної роботи.
30. Поняття про диференціацію. Диференціація в освіті. Види і рівні диференціації.
31. Диференціація навчання, напрями та профілі диференціації.
32. Поняття «методи навчання».
33. Класифікації методів навчання.
34. Прийоми навчання.
35. Поняття «форми організації навчання», види форм організації навчання, види навчальних занять у ВНЗ.
36. Поняття «форми навчання» види форм навчання.
37. Системи навчання.
38. Поняття «активність», «навчально-пізнавальна активність», «активізація навчально-пізнавальної діяльності».
39. Розвиток та формування навчально-пізнавальної активності.
40. Принципи, умови та шляхи формування активності студентів.
41. Поняття «неуспішність», «відставання» та їх ознаки, види відставання.
42. Причини неуспішності та відставання.
43. Робота з відстаючими студентами.
44. Поняття обдарованості, види обдарованості, обдарована молодь.
45. Талант, геніальність.
46. Принципи навчальної роботи з обдарованою молоддю.
47. Форми і методи роботи з обдарованими дітьми.
48. Поняття про «засоби навчання». Класифікація засобів навчання.
49. Наочність як основа для відображення змісту навчання. Види наочності.
50. Засоби унаочнення, їх класифікація.
51. Вимоги до підготовки та використання засобів унаочнення.
52. Технічні засоби навчання.
53. Сутність контролю та оцінювання успішності у навчанні.
54. Види, методи та форми контролю.
55. Критерії та норми оцінювання успішності у навчанні.
56. Сутність передового педагогічного досвіду, його показники та вимоги до

нього.

57. Умови, шляхи та методи виявлення та формування передового педагогічного досвіду.
58. Планування впровадження передового педагогічного досвіду в педагогічну практику, форми впровадження.

6. Методи навчання

Лекції: розповідь, пояснення, інформаційне повідомлення, ілюстрування, демонстрування, бесіда.

Практичні заняття: бесіда, письмові роботи (частково-пошукові вправи).

Самостійна робота: робота з літературою, письмові роботи (частково-пошукові вправи).

7. Форми контролю

Тематичний контроль (усне опитування, письмова робота).

Поточний контроль – модульні контрольні роботи (письмова робота).

Підсумковий контроль – залік (тестування).

8. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання студента відбувається згідно положення «Про екзамени та заліки у НУБіП України»

Оцінка національна	Визначення оцінки ECTS	Рейтинг студента, бали
Відмінно	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
Добре	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74-81
Задовільно	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64-73
	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-63
Незадовільно	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35-59
	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01-34

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс з дисципліни.
2. Конспект лекцій.
3. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів

10. Рекомендована література

Основна

1. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко – Д., 2014. – 416 с.
2. Зайченко І. В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі : навч. посіб / І. В. Зайченко. – Київ, 2017. – 456 с.
3. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / З. В. Рябова, І. І. Драч, Н. О. Приходькіна, Н. В. Любченко [та ін.] ; Ун-т менедж. освіти НАПН України. – Київ, 2017. – 316 с.
4. Державна національна програма “Освіта”: Україна ХХІ століття”. – К., 1994.
5. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. – Харків, 2016. – 260 с.

Допоміжна

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. – К, 1998.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – С. 8 – 25.
3. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2001. – 576 с.
4. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Педагогіка: теорія та історія: Навч. посібн. – К.: Вища школа, 1995. – 237 с.
5. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 376с.
6. Державна національна програма “Освіта” (Україна. ХХІ століття). – К.: Райдуга.–1994.– 61с.
7. Ельбрехт О.М. Педагогіка вищої школи: Модульний лекційно-практичний курс. – К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2005. – 80 с.
8. Закон України "Про освіту". – К.: Генеза, 1996. – 36 с.
9. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання: Навч. посібн. – К.: Вища школа, 1997. – 394 с.
10. Лозова В.І., Москаленко П.Г., Троцько Г.В. Педагогіка: Навчально-методичний посібник. – К.: ІСДОУ, 1993. – 140 с.
11. Лузан П.Г. Активізація навчання студентів / За ред. Дьоміна А.І. – К.: Редакційно-метод. відділ Наукметодцентру агроосвіти, 1999. – 216 с.
12. Національна доктрина розвитку освіти України в ХХІ столітті. – К.: “Шкільний світ”. – 2001. – 24 с.
13. Нормативно-методичні матеріали з виховної роботи /В.І.Рябченко. – К.: НАУ, 2001. – 220 с.
14. Організація, зміст, форми та методи виховної роботи серед студентів колективами кафедр вищого навчального закладу освіти: Метод. Реком. / В.Д.Базилевич, М.І.Поночовний, Н.І.Косарева. – К.: ІЗМН. – 1997. – 28 с.
15. Педагогіка. Навчальний посібник / В.М.Газузьяк, М.І.Сметанський, В.І.Шахов. – Вінниця: РВВВАТ “Віноблдрукарня”. – 2001. – 200 с.
16. Педагогіка и психология высшей школы в схемах и определениях / С.Н.Тихомиров. – М., 2001. – 116 с.

17. Подласый И.П. Педагогика. Новый курс: Учеб. для студ. пед. вузов: В 2 кн. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2000.
18. Психологическая теория коллектива. / Под ред. А.В.Петровского. – М.: Педагогика, 1979. – 240 с.
19. Психология и педагогика / А.А. Радугин. – М.: Центр, 1996. – 334 с.
20. Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні : метод. рекомендації до практичних занять магістрантів / [авт.-укл. Т. О. Дороніна]. – Кривий Ріг : КДПУ, 2018. – 130 с.
21. Фіцула М.М. Педагогіка. – Тернопіль: “Навчальна книга–Богдан”, 1999. – 192 с.
22. Харламов И.Ф. Педагогика: Учеб. пособие. 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Высшая школа, 1990. – 576 с.
23. Харламов И.Ф. Педагогика. – Изд. 4-е – М.: “Гаролрики”, 2000. – 516 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Електронний навчальний курс з дисципліни «Педагогіка вищої школи» для студентів спеціальності «Освітні, педагогічні науки» (автор Буцик І.М.)